

S.D.ARTS & B.R.COMMERCE COLLEGE,MANSA

UGBA SEM-I [Gujarati] core Paper-101

MCQ-Prepared By Assi. Prof. Hemlataben B. Mehta

પ્રશ્નોનો અને તેનાં જવાબ

૧. 'આખ્યાન' શબ્દ શેના પરથી ઉતરી આવેલ છે? -સંસ્કૃત શબ્દ
૨. આખ્યાનનાં પિતા તરીકે કોણને ઓળખવામાં આવે છે ? - ભાલણ ૫
૩. કડવાને કેટલા વિભાગમાં વહેંચી નાખવામાં આવે છે? - ત્રણ
૪. આખ્યાનની શરૂઆત કોની સ્તુતિથી થતી હતી? - સરસ્વતીદેવી, ગણપતિની સ્તુતિથી
૫. આખ્યાનનો આરંભ કોની રચનાઓમાં પ્રથમ જોવા મળે? - નરસિંહ મહેતા
૬. આખ્યાનને શેમાં વહેંચી નાખવામાં આવે છે? - કડવામાં (કડવું)
૭. આખ્યાન કેવા પ્રકારનું કાવ્યસ્વરૂપ છે? - વર્ણનાત્મક કાવ્ય (શ્રાવ્ય)
૮. આખ્યાનને કડવાના રૂપમાં ઢાળનારનું કવિનું નામ આપો. - ભાલણ
૯. આખ્યાનને અંતે કવિ શું કહેતા? - ફલશ્રુતિની (આખ્યાનના શ્રવણથી થતા લાભ)
૧૦. આખ્યાનમાં મુખ્યત્વે કયા રસોની ત્રિવેણી વહે છે? - હાસ્ય, કરુણ, અને અદ્ભુત
૧૧. પ્રેમાનંદ મૂળ ક્યાંના વતની હતા.? - વડોદરા
૧૨. પ્રેમાનંદની જ્ઞાતિ જણાવો. - ચતુર્વીશ બ્રાહ્મણ
૧૩. પ્રેમાનંદના પિતાનું નામ જણાવો. - કૃષ્ણરામ
૧૪. પ્રેમાનંદનો વ્યવસાય જણાવો. - માણભટ્ટ
૧૫. નંદરબારમાં પ્રેમાનંદને કોણે આશ્રય આપ્યો હતો? - શંકરદાસ દેસાઇ
૧૬. પ્રેમાનંદના સર્વોત્તમ આખ્યાનનું નામ જણાવો. - 'નળાખ્યાન'
૧૭. પ્રેમાનંદે ગુજરાતી ભાષાનું ગૌરવ ન થાય ત્યાં સુધી શું નહીં બાંધવાની પ્રતિજ્ઞા લીધેલી? - પાઘડી
૧૮. પ્રેમાનંદ માટે કયા કવિએ કહ્યું છે કે 'રસની બાબતમાં કોઇ પણ ગુજરાતી કવિ એના પેંગડામાં પગ ઘાલી શકે તેમનથી'. - નવલરામ
૧૯. આખ્યાન શિરોમણિ પ્રેમાનંદ પર કયા કવિનું મોટું ઋણ છે? - નાકર
૨૦. પ્રેમાનંદની કઇ આખ્યાન કૃતિ અપૂર્ણ છે? - દશમસ્કંધ
૨૧. પ્રેમાનંદ કૃત 'કુંવરબાઇનું મામેરું' કોના જીવન પર આધારિત કૃતિ છે? - નરસિંહ મહેતા
૨૨. 'ગુજરાતી ભાષા'શબ્દપ્રયોગ પ્રેમાનંદે કયા આખ્યાનમાં કર્યો છે? - દશમસ્કંધ
૨૩. પ્રેમાનંદ શેનું માન પામેલા ? - 'કવિશિરોમણિ'
૨૪. આખ્યાન કવિ પ્રેમાનંદની કઇ વિશેષતા છે? - ગુજરાતીકરણની
૨૫. પ્રેમાનંદનાં ગુરુનું નામ જણાવો. - રામચરણ
૨૬. પ્રેમાનંદે કયા શતકનાં ઉત્તરાર્ધનો કવિ હતો? - સતરમાં
૨૭. પ્રેમાનંદે કયા ભક્તોના જીવનમાંથી પ્રસંગો લઇ આખ્યાન રચ્યાં? - નરસિંહ મહેતાઅને સુદામા
૨૮. ચૈત્ર માસમાં લોકો કયા આખ્યાનને વાંચતા હતા? - 'ઓખાહરણ'
૨૯. પ્રેમાનંદનો યુગ સાહિત્યમાં કેવા યુગ તરીકે ઓળખાય છે? - સુવર્ણયુગ
૩૦. પ્રેમાનંદ પર કયા કવિના આખ્યાનોનો પ્રભાવ છે? - ભાલણ- નાકર
૩૧. 'કુંવરબાઇનું મામેરું' આખ્યાનના સંપાદકનું નામ જણાવો.- કે.બી.વ્યાસ અને ચિમનલાલ ત્રિવેદી
૩૨. 'કુંવરબાઇનું મામેરું' માં કેટલા કડવા આવેલ છે? - ૧૬
૩૩. 'ભલું થયું ભાંગી જંજાળ, સુખે ભજીશું શ્રી ગોપાળ'.-આ પંક્તિ કોણ બોલે છે ? - નરસિંહ મહેતા
૩૪. નરસિંહ મહેતાની પુત્રીનું નામ જણાવો. - કુંવરબાઇ
૩૫. શંકર ભગવાન અને શ્રીકૃષ્ણનો પ્રત્યક્ષ સાક્ષાત્કાર થયો તેનો યશ નરસિંહ મહેતા કોને આપે છે? - ભાભીને
૩૬. 'તમને બાપ મળ્યાનું હેત, અમે નાતમાં થઇએ ફજેત' - આ પંક્તિ કયા કડવામાંથી લેવામાં આવી છે? - ત્રીજા કડવામાંથી
૩૭. કુંવરબાઇનાં સીમંત પ્રસંગેમામેરું માટેનો પત્ર લઇ કોને મોકલે છે? - ખોખલા પંડિતને
૩૮. કુંવરબાઇનાંસસરાનું નામ જણાવો. - શ્રીરંગ મહેતા
૩૯. 'કુંવરબાઇના મામેરું'ની યાદી કોણ લખાવે છે ? - વડસાસુ
૪૦. 'આ શું પિતા-પુત્રીનું હેત ! સગાને કરવા આવ્યા ફજેત' - આ પંક્તિ કોણ બોલે છે ? - નણંદ
૪૧. કુંવરબાઇના સાસરિયા કેવા હતા? - પૈસાદાર અને અભિમાની
૪૨. નરસિંહ મહેતા કયો રાગ ગાયને વરસાદ વરસાવે છે? - મલ્હાર રાગ
૪૩. 'માગ્યો મેહ વરસે, મહેતાજી, તો અમ પાસે શું માગોજી? - આ પંક્તિ કોણ બોલે છે ? - જેઠાણી
૪૪. 'દુઃખ વેળા મને સંભારજે, હું ધાઇ આવીશ તત્કાળ' આ કથન કોનું છે? - ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ
૪૫. કુંવરબાઇનો પતિ કેવો હતો? - નાનો અને વિવેકવિચારનો
૪૬. 'ગોળ વિના મોળો કંસાર, માત વિના સુનો સંસાર' -આ પંક્તિ કોણ બોલે છે ? - કુંવરબાઇ
૪૭. 'કુંવરબાઇના મામેરું' આખ્યાનનો કેન્દ્રવર્તી રસ કયો છે? - ભક્તિ અને શાંતરસ
૪૮. 'સાધુ પિતાને દુઃખ દેવાને માટે સીમંત શાને આવ્યું? -આ પંક્તિ કોણ બોલે છે ? - કુંવરબાઇ

૪૮. 'કુંવરબાઇના મામેરું' આખ્યાનમાં પ્રેમાનંદની શાની સિધ્ધિ જોવા મળે છે? – ગુજરાતીપણુ

૪૯. પ્રેમાનંદ રચિત 'કુંવરબાઇના મામેરું' આખ્યાન પર કોનું ઋણ છે? - પુરોગામીઓનું

૫૦. કુંવરબાઇના પિતાનું નામ જણાવો. - નરસિંહ મહેતા

૫૧. મામેરુ કરવા માટે ભગવાન કયા નામ ધારણ કરી આવે છે? - દામોદર દોશી અને કમળા શેઠાણી

૫૨. 'સમોવણ નહિ આપો, તો શામળા તો કરશો મોસાળું કેમ?'- આ પંક્તિ કોણ બોલે છે? – **નરસિંહ મહેતા**